

Berichten

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE
VERENIGING VOOR
PARODONTOLOGIE

Oproep kandidaten voor NVvP-onderzoeksprijs

Het bestuur van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* is voornemens in 1990 wederom de – in 1987 ingestelde – 'NVvP-onderzoeksprijs' en de 'NVvP-mondhygiëneprijs' uit te reiken. De onderzoeksprijs werd ingesteld met de bedoeling onderzoek van hoog gehalte op het gebied van de Parodontologie te stimuleren. Deze prijs, die door de firma Colgate-Palmolive ter beschikking wordt gesteld, wordt eenmaal in de twee jaren uitgereikt en bedraagt f 3.500,—.

Inzendingen

Voor de prijs komen onderzoekers, die in Nederland werkzaam zijn, en Nederlandse onderzoekers in het buitenland, in aanmerking. Criteria waaraan het onderzoeksverslag moet voldoen:

1. Het dient – in het Engels geschreven – in een internationaal tijdschrift te zijn gepubliceerd.
2. Het dient betrekking te hebben op het vakgebied der Parodontologie.
3. Het dient gepubliceerd te zijn in de twee jaren voorafgaande aan het jaar waarin de prijs wordt uitgereikt.

Beoordeling

De beoordeling geschiedt door een internationale jury, bestaande uit alle Nederlandse en twee buitenlandse hoogleraren in de Parodontologie, en een vertegenwoordiger van de firma Colgate-Palmolive. Indien de jury van mening is dat geen der inzendingen voor bekroning in aanmerking komt, wordt de prijs dat jaar niet uitgereikt.

Procedure

De inzendingen dienen, in zevenvoud, uiterlijk 1 februari 1990 in het bezit te zijn van het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie, postbus 24, 9649 ZG Muntendam.

De winnaar c.q. eerste auteur zal de prijs tijdens de 3rd North Sea Conference on Periodontology van 16-19 mei 1990 te Maastricht in ontvangst kunnen nemen. Hij/zij verplicht zich bovendien, naar aanleiding van het onderzoeksverslag, een voordracht te verzorgen tijdens genoemde conferentie. Bovendien zullen nog twee andere auteurs worden uitgenodigd een voordracht te houden naar aanleiding van hun inzending.

Oproep kandidaten voor de NVvP-mondhygiëneprijs

De *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* heeft de 'NVvP-mondhygiëneprijs' ingesteld met de bedoeling mondhygiënisten te stimuleren zich in te zetten voor de bevordering van mondhygiëne en/of het werkterrein van de mondhygiënist.

Voor de prijs die f 1.500,— bedraagt, komen in aanmerking in Nederland werkzame mondhygiënisten, die zich in de afgelopen twee jaren met betrekking tot bovengenoemde doelstelling, uitzonderlijk hebben onderscheiden.

Iedere mondhygiënist die meent dat hij/zij of een ander voor de prijs in aanmerking komt, kan zich aanmelden of iemand voordragen, door vóór 1 februari 1990 een uitgebreide motivatie in te zenden naar het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie, postbus 24, 9649 ZG Muntendam.

Ook deze prijs wordt uitgereikt tijdens de 3rd North Sea Conference on Periodontology van 16-19 mei 1990 te Maastricht.

Binnenland

MINISTERIE VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR

Wijziging Besluit tandheelkundige hulp ziekenfondsverzekering

De staatssecretaris van WVC heeft – gezien het advies van de Ziekenfondsraad – op 2 juni 1989 besloten tot wijziging van het Besluit tandheelkundige hulp ziekenfondsverzekering, met ingang van 1 januari 1990. Dit betekent dat de destijds vastgestelde, maar nog niet in werking getreden regeling van 13 februari 1985 wordt ingetrokken.

Met deze nieuwe regeling worden onder meer de volgende wijzigingen, die met name betrekking hebben op de artikelen 9a en 19, aangebracht.

- a. De plaats waar de bijzondere tandheelkundige hulp wordt gegeven, is losgekoppeld van de aard van de hulp.
- b. De bijzondere hulp wordt, waar mogelijk, verleend in de praktijkruimte van de eigen huistandarts (primaat van de tandarts-algemeen-practicus).
- c. In sommige bijzondere situaties bestaat slechts aanspraak op de bijzondere tandheelkundige indien deze wordt ingeroepen bij instellingen (ziekenhuizen, AWBZ-instellingen, tandheelkundige subfaculteiten) waarmee het ziekenfonds daartoe een overeenkomst heeft gesloten.
- d. De limitatieve opstelling van de bijzondere tandheelkundige afwijkingen is vervangen door een algemene omschrijving.

Voor de bijzondere tandheelkundige hulp dient derhalve bij voorkeur gebruik te worden gemaakt van de deskundigheid van de huistandarts en in aanvulling daarop zo nodig van de specifieke bekwaamheden van deskundigen in hiervoor genoemde instellingen: Gelet op het feit dat niet meer wordt uitgegaan van landelijk gespreide centra voor bijzondere tandheelkundige hulp resp. tandheelkundige hulp in bijzondere gevallen, zijn met de nieuwe regeling de erkenningscisen voor deze centra ingetrokken.

Voorts bestaat aanspraak op bijzondere hulp door hen die een niet-tandheelkundige, maar lichamelijke of geestelijke handicap hebben (epileptici, rumerende en spastische patiënten, e.a.). Veelal zal, met het oog op de behandeling van deze patiënten op een andere plaats dan de huistandartspraktijk, het advies van de huisarts of een specialist moeten worden ingewonnen. Het is echter niet de bedoeling dat binnen een ziekenhuis, AWBZ- of andere instelling alle behandelingen worden verricht. In het behandelingsplan zal dan ook moeten worden opgenomen welke verrichtingen in de instelling zullen geschieden en welke door de huistandarts.

ISG

Brochure Zoetwaren, Frisdranken en Voeding

Wanneer de tandheelkundig geschoolde lezer bij het ter hand nemen van deze brochure ziet, dat in de stichting ISG diverse organisaties van fabrikanten van frisdranken, cacao-producten, suikerwerken en aanverwante artikelen deelnemen, zal hij onwillekeurig de vrees voelen opkomen, dat in het gebodene de objectiviteit onvoldoende in acht wordt genomen, zeker ten aanzien van het gebit. Zullen de samenstellers niet geneigd zijn propaganda voor de consumptie van hun artikelen te voeren, zonder naar behoren te letten op de eventueel desastreuze gevolgen voor de tanden en kiezen? En zal het tot snoepen geneigde publiek niet aanstonds bereid zijn, naar hun verleidelijke adviezen te luisteren en dienovereenkomstig te handelen? De lezer kan echter gerust zijn: de samenstellers geven blijk open oog te hebben voor de gevaren die het gebit bedreigen. Trouwens, zelfs de meest fervente pleitbezorger voor het verbruik van zoetwaren zou bij de huidige kennis van zaken niet langer kans zien de schadelijke werking ervan op het gebit met kracht van argumenten te ontkennen.

De aan het cariës-vraagstuk gewijde paragraaf vormt overigens maar een betrekkelijk klein onderdeel van dit 12 pagina's tellende vlugschrift. De overige hebben tot doel de lezer aan de hand van acht tabellen wegwijs te maken in de doolhof van informatie over voeding en gezondheid. Zoals in elk voedingsadvies wordt groot belang gehecht aan een evenwichtige samenstelling van het voedsel, waarvan de voornaamste bestand-

delen bestaan uit eiwitten, vetten, koolhydraten, vitamines en mineralen, verder voedingsvezel en water. Een en ander aangepast aan verschillende variabelen, zoals leeftijd, geslacht, lichaamsbouw, algemene lichamelijke toestand en energiebesteding (sportbeoefening). Dit alles mag natuurlijk in brede kring bekend worden verondersteld, maar het kan blijkbaar nooit genoeg worden herhaald, want – hoewel zich volgens de samenstellers bij de consument op den duur een neiging heeft ontwikkeld om bewuster te leven bij een groeiende belangstelling voor de eigen gezondheid – toch doet de lichaamsomvang van veel mensen vermoeden dat zij de reeds verstrekte wijze lessen onvoldoende ter harte hebben genomen. Vaak een kwestie van verslaving, net als bij alcohol.

De samenstellers vestigen er de aandacht op dat de levenswijze van de tegenwoordige mens sterk afwijkt van die van vroegere generaties. Dit heeft zijn weerslag op de voedingsgewoonten. Dank zij het verdwijnen van de armoede, zoals die in vroeger jaren bestond en waardoor velen niet het geld hadden om voldoende voedsel te bemachtigen, is het thans zo dat de meesten in de welvaartslanden in de gelegenheid zijn te eten en te drinken wat zij lekker vinden. Het gevolg is dat in plaats van ondervoeding juist overvoeding bij eenzijdige voorkeur dreigt. Bovendien komt door de veranderde maatschappelijke omstandigheden de traditionele gezinsmaaltijd, waarbij nagenoeg iedereen aanwezig is, steeds minder voor. Meer vrouwen werken tegenwoordig buitenshuis en hebben derhalve minder tijd voor het bereiden van maaltijden. Ook zijn meer mensen tegenwoordig genoodzaakt hun maaltijd vaker op het werk of in de nabije omgeving daarvan te gebruiken. De levensmiddelenindustrie heeft hierop gereageerd door voedingsmiddelen op de markt te brengen, die aan de moderne levensstijl zijn aangepast. Zoetwaren en frisdranken zijn daarvan een vast onderdeel geworden, ook al omdat zij gemakkelijk kunnen worden meegenomen en vaak lange tijd goed blijven.

Volgens sommigen is in verband met het bovenstaande de kwaliteit van de voeding in belangrijke mate verslechterd. Hiervoor bestaat volgens de samenstellers geen enkele reden en uit recent onderzoek zou zijn gebleken dat het niet uitmaakt of men voedsel nuttigt in de vorm van een snack of als onderdeel van een maaltijd, evenmin of het voedsel warm of koud is en of men zittend of staande eet. Het voornaamste is dat men de juiste hoeveelheden eet van de juiste soort voedsel in een evenwichtig voedselpakket. Het is echter onmogelijk om een voedingspakket samen te stellen dat voor iedereen geschikt is.

Al met al bevat deze brochure veel van wat langzamerhand wel algemeen bekend is, maar – zoals gezegd – herhaling van de nodige voorlichting blijft noodzakelijk om steeds meer mensen te inspireren tot gezond eten. Daarom kan deze brochure als nuttig worden aangemerkt.

J. B. Visser

POSTACADEMISCH ONDERWIJS TANDHEELKUNDE

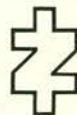
Cursussen in de maand oktober

Hieronder volgt een herinnering aan de cursussen die in de maand oktober onder auspiciën van het *Orgaan Post-Academisch Onderwijs Tandheelkunde*, worden gegeven. Voor uitvoerige informatie wordt op deze plaats verwezen naar het *Kursusprogramma 1989-1990*.

- KUN Endodontologie I (basiscursus), 5 en 6 oktober 1989.
- ACTA Kennismaking met de tandheelkundige implantologie, 5 en 6 oktober 1989.
- ACTA Orthodontische diagnostiek en behandelingsplanning, 13 oktober, 17 november, 15 december 1989 en 19 januari 1990.
- KUN Leren van fouten, 26 oktober 1989.
- KUN Klinische adhesieve tandheelkunde, 27 oktober 1989.
- ACTA¹⁾ Orale pathologie voor de tandarts, 27 oktober 1989.

¹⁾ AZVU, De Boelelaan 1117, Amsterdam.

ZIEKENFONDSRAAD

Uitgave *Farmacotherapeutisch Kompas* 1989

Eind juni is bij de Ziekenfondsraad de zevende editie van het *Farmacotherapeutisch Kompas* verschenen. De oorzaak van de verlate verschijning van deze geactualiseerde versie is gelegen in het feit dat de hoogte van de geneesmiddelenprijzen eerst recent werd vastgesteld. De gebruiker vindt dus nu de meest actuele geneesmiddelenprijzen vermeld.

De Centrale Medisch Pharmaceutische Commissie (CMCP) heeft een aantal belangrijke algemene wijzigingen aangebracht, die het de gebruiker makkelijker maken snel na te gaan wat de prijs van een bepaald geneesmiddel is en of een artikel al dan niet voor vergoeding door het ziekenfonds in aanmerking komt. De geneesmiddelen die als drogisterij-artikelen worden aangemerkt zijn voorts apart in de kop van de preparaattekst vermeld, gevolgd door een rood cirkeltje.

Belangstellenden kunnen het *Farmacotherapeutisch Kompas* bestellen door overmaking van f 40,- op gironummer 43 43 13 ten name van de Ziekenfondsraad te Amstelveen onder vermelding van 'Kompas'.

PROMOTIES

X. L. Velders

Op donderdag 31 augustus 1989 promoveerde mevrouw X. L. Velders tot doctor aan de Vrije

Universiteit te Amsterdam, op een proefschrift getiteld: 'Patient exposure due to bitewing radiography'.

Promotor was Prof. Dr. P. F. van der Stelt en copromotor Prof. J. van Aken, terwijl Dr. G. C. H. Sanderink als referent optrad.

A. J. Feilzer

Op donderdag 31 augustus 1989 promoveerde de heer A. J. Feilzer tot doctor aan de Universiteit van Amsterdam, op een proefschrift getiteld: 'Polymerization shrinkage stress in dental composite resin restorations'.

Promotor was Prof. Dr. C. L. Davidson en copromotor Dr. A. J. de Gee.

EUROPEAN SOCIETY FOR ENDODONTOLOGY

Aankondiging 4e congres te Amsterdam d.d. 16-18 november 1989

Van 16-18 november a.s. vindt in het Koninklijk Instituut voor de Tropen te Amsterdam het vierde congres plaats van de *European Society for Endodontology*. Het thema luidt: 'Issues about Tissues'.

Onderwerpen die door een keur van internationale sprekers zullen worden behandeld, zijn onder meer: de evaluatie van moderne wortelkanaalpreparatie- en -vultechnieken, de relatie parodontologie-endodontie, wortelresorptie, de reactie van de pulpa op traumata, verticale wortelfracturen, diagnostiek en behandeling van pijn, en de rol van micro-organismen in de endopathologie. Tevens zullen er tafeldemonstraties worden gegeven en posters worden gepresenteerd door deelnemers afkomstig uit geheel Europa.

Inlichtingen worden verstrekt door Dr. H. W. Kersten, p.a. Louwesweg 1, 1066 EA Amsterdam-Slotervaart (telefoon 020-518 84 38).

MEDISCH TUCHTCOLLEGE TE AMSTERDAM

Verslag werkzaamheden over 1987 en 1988

De Redactie ontving het verslag van de werkzaamheden van het Medisch Tuchtcollege te Amsterdam (met als ambtsgebied de provincies Noord-Holland en Utrecht) over de jaren 1987 en 1988, en ontleent daaraan het onderstaande.

Waren er in de periode van 1975 tot en met 1986 gemiddeld 177 klachten per jaar, in 1987 waren dat er weliswaar wat minder (154), maar in 1988 des te meer: 240.

In de inleiding van het verslag wordt erop gewezen dat in de praktijk de *berisping* terecht als een strengere 'straf' wordt ervaren dan een *waarschuwing*, hoewel het beide 'papierene' maatregelen zijn, die niet in de portemonnee worden gevoeld. Toch is ook de *waarschuwing* – zeker als er een verwijt valt te maken – als straf bedoeld en wordt ook zo ervaren.

Een compleet overzicht van de uitspraken van het Tuchtcollege in 1987 en 1988 geeft het rapport niet. Men heeft met de weergegeven gevallen verhelderend willen werken, omdat sommige door de tuchtrechters reeds jaren lang bekritiseerde handelingen nog steeds – soms zelfs veelvuldig – voorkomen. Als voorbeelden hiervan gelden:

- schending van het beroepsgeheim;
- geen of onvoldoende patiëntenadministratie en verslaglegging;
- afgeven van geneeskundige verklaringen ten behoeve van procedures (echtscheidingsprocedures, omgangsregeling).

De weergegeven gevallen – uit sommige kunnen zeker ook tandartsen lering trekken – zijn ingedeeld in de categorieën: waarnemend huisartsen, eigen huisartsen, specialisten en apothekers. De tandartsen vormen in het rapport een aparte paragraaf. De Redactie maakte de volgende selectie.

Een huisarts (hij werd berispt wegens nalatigheid) werd het niet bijhouden van een behoorlijke patiëntenadministratie zeer zwaar aangerekend. Dat wordt niet alleen voor de arts zelf noodzakelijk geacht, maar ook voor opvolgers of waarnemende collega's (vooral in perioden van langdurige afwezigheid). Ook met het oog op het in consult roepen van specialisten is een goede administratie uiteraard van groot belang.

Berispt werd ook een huisarts omdat hij zich met zijn financiële problemen tot een (73-jarige) patiënte had gericht, waarop zij hem – tot driemaal toe – niet onaanzienlijke bedragen leende, alles zonder enige concrete afspraak omtrent terugbetaling. Na bemiddeling door derden kwam er in twee termijnen een bedrag terug. De arts – aldus het Tuchtcollege – had moeten bedenken dat klaagster zich mogelijk zou laten leiden door met de arts-patiëntrelatie samenhangende motieven en dat hij in dit geval misbruik zou maken van zijn positie als huisarts. 'Uiterst onbehoorlijk' werd de handelwijze van de arts genoemd.

Een patiënt, bij wie een AIDS-test was gedaan, klaagde erover dat een internist, die hij had verzocht hem de uitslag daarvan niet mee te delen, dat toch had gedaan en dat hij ook de huisarts had ingelicht. De internist die, denkende dat klager blij zou zijn omdat de uitslag negatief was, te goeder trouw had gehandeld, kreeg toch een waarschuwing, omdat klager erop mocht rekenen dat hij de uitslag niet zou horen. Het Tuchtcollege sprak tevens als zijn oordeel uit dat het in het algemeen onwenselijk is dat artsen met patiënten afspreken dat zij gegevens over hun gezondheid niet aan de patiënt zullen doorgeven, omdat het licht tot een dilemma aanleiding geeft.

De hierna volgende klachten werden uitgebracht tegen tandartsen.

Door het Centraal Medisch Tuchtcollege werd een beslissing bevestigd waarbij het Amsterdams Tuchtcollege een tandarts berispte die ondeugdelijk werk had geleverd (slechte plaatsing van een vierdelige brug) en daarvoor bovendien te veel had gerekend. Het college hield er rekening

mee, dat het aan verweerder in zeven jaar tijds eerder al vijf maatregelen had moeten opleggen. Amper een jaar later werd naar aanleiding van weer een nieuwe klacht bij openbare uitspraak aan de tandarts de bevoegdheid geheel ontzegd.

Gewaarschuwd werd een tandarts die een patiënte wegstuurde met een kroon waarvan zij – het betrof een vrouwelijke tandarts – wist dat deze te hoog was; zij nam daarmee het risico dat ernstige beschadigingen zouden optreden en dat de patiënte ernstige klachten zou krijgen.

Een andere tandarts kreeg een waarschuwing omdat hij bij een zenuwontsteking geen röntgenfoto nam van het element alvorens de pulpa te verwijderen. Het Centraal Medisch Tuchtcollege was het hiermee niet eens en wees de klacht af. Het overwoog: 'Naar huidig algemeen tandheelkundig inzicht is het in beginsel niet nodig om een röntgenfoto te maken alvorens tot een zenuwbehandeling over te gaan'.

Bizar – en treurig – was het geval waarin een tandarts een moeilijk behandelbaar meisje een klap in het gezicht gaf toen zij het hoofd weg trok op het moment dat hij bezig was met het uitboren van de vulling in een melkkies. De tandarts zag de fout in en bood zijn excuses aan de ouders aan. Toch meende het Tuchtcollege dat hem alsnog de maatregel van waarschuwing moest worden opgelegd, ook al stelde hij dat hij 'reflexmatig' had gehandeld.

In een vrij kleine gemeente belde een tandarts zijn collega's ter plaatse op om hen in te lichten over een met een 75-jarige patiënte ontstane conflictsituatie. Naar hij ter zitting verklaarde wilde hij verhinderen dat die collega's in een zelfde 'maalstroom' tussen de behandelend tandarts en de adviserend tandarts van het ziekenfonds zouden terechtkomen als hij zelf. Dit was een 'zonder dat daartoe een te respecteren aanleiding bestond volstrekt onnodige en mogelijk tendentius op te vatten informatie', waarvoor hem een waarschuwing werd opgelegd.

De resultaten worden tot slot in cijfers samengevat. In de verslagperiode (1987 en 1988) kwamen in totaal 36 klachten tegen tandartsen binnen (ten opzichte van 1985/1986 negen klachten meer). Deze klachten hebben uiteindelijk geleid tot de volgende maatregelen: acht waarschuwingen, één berisping en één ontzegging (het aange tekend beroep tegen deze ontzegging bij het Gerechtshof is in juli 1989 nog gaande). Boetes en schorsingen werden niet opgelegd.

MEDIGON - EUROMED

Adreswijziging

Het bezoekadres van de Stichting voor Medisch Onderzoek en Gezondheidsonderzoek *Medigon* en van het Coördinatiecentrum voor Nederlands Medisch Wetenschappelijk Onderzoek in EG-verband *EUROMED* is sedert 21 augustus j.l. Laan van Nieuw Oost Indië 131 te Den Haag (telefoon 070-44 07 70). Het postadres luidt: postbus 93138, 2509 AC Den Haag.

Buitenland

MEDISCHE FACULTEIT AKEN (B.R.D.)

Aankondiging cursus 'Implantologie' d.d. 20-21 oktober 1989

De 'Klinik für Zahnärztliche Prothetik' van de Medische Faculteit Aken (W.-Duitsland) organiseert voor vrijdag 20 en zaterdag 21 oktober a.s. een klinische cursus 'Orale implantologie' voor gevorderden. Tijdens deze tweedaagse cursus – onder leiding van Prof. Dr. H. Spiekermann – zullen de chirurgische, prothetische, parodontale en tandtechnische aspecten van de verschillende implantaatsystemen worden behandeld. Implanthaatoperaties in eerste en tweede fase zullen via een televisiecircuit zijn te volgen en de cursisten kunnen tevens deelnemen aan chirurgische en prothetische fantoomoefeningen.

De cursusprijs bedraagt voor tandartsen f 850, – en voor full-time medewerkers van universiteiten, tandtechnici en mondhygiënist f 550,00. Voor aanmelding en inlichtingen kan men zich wenden tot mevrouw U. Olefs, telefoon 09-49 241 8088240.

Agenda

Data der voornaamste wetenschappelijke congressen en vergaderingen in binnen- en buitenland.

* Eerste vermelding

1989

Binnenland

Zaterdag 23 september

Artsenvereniging tot bevordering van de Natuurgeneeswijze: congres 'Water en gezondheid', Huis ter Duin, Kon. Astridboulevard 5, Noordwijk aan Zee. Aanvang 10.00 uur. Inl. Stichting Delphi. Eeldersingel 16, 9726 AR Groningen (tel. 050-13 29 22, b.g.g. 05219-2019).

Dinsdag 26 september

Studie-avond Ned. Ver. van Homeopathische Tandartsen, Beatrixgebouw, Jaarbeurs, Utrecht. Aanvang 20.00 uur.

Donderdag 28 september

Stichting PAOT-NMT Noord-Oost Nederland (afd. Groningen en Drenthe): klinische avond, collegezaal Tandheelkunde/Verloskunde, Ant. Deusinglaan 1, Groningen. Thema: Gnathologie (Prof. Dr. J. de Boever: Cranio-mandibulaire dysfunctie). Inl. mw. K. Smit, Ubbo Emmiusingel 27, 9711 BC Groningen (tel. 050-13 00 64).